

TÁJÉKOZTATÓ A MAGYAR PEDAGÓGIAI TÁRSASÁG TEVÉKENYSÉGÉRŐL

1994. november–1995. február

Együttműködés a VI. Nevelésügyi Kongresszus után

Egy évvel a VI. Nevelésügyi Kongresszus megrendezése után, 1994. november 4-én a Pro Educatione gentis Hungariae Alapítvány mint a kongresszus ajánlásainak letéteményese, találkozóra hívta az szakmai Szervezőbizottság tagjait: egyesületek, szakmai szervezetek, társaságok képviselőit. A találkozás célja az volt, hogy áttekintést adjon arról, mit tettek eddig és mit tesznek a kongresszus létrehozásában szerepet vállalók a kongresszus ajánlásainak megvalósítása érdekében, illetve milyen módon, formában tudnak a későbbiekben közösen tenni annak érdekében, hogy az a szellemi tőke, amely 1993 augusztusának végén a nevelésügyi távlati fejlődése érdekében integrálódott, ne herdálódjék szét.

A meghívottak közül képviseltette magát a Magyar Pedagógiai Társaság, az Általános Művelődési Központok Országos Egyesülete, a Magyar Úttörők Szövetsége, a Kisiskolák Szövetsége, a Gyermekérdekek Magyarországi Fóruma, a Magyar Tehetség gondozó Társaság, az Iskolai Esélyegyenlőségért Egyesület, az Iskolafejlesztési Alapítvány, a Tanítók a Gyermekekért Egyesület, az Autonomia Egyesület, a Magyar Cserekécsapatok Szövetsége, a Magyarországi Gyermekbarátok Mozgalma, a SÉTA, a Békés megyei Önkormányzat, a Magyar Oktatási, Tudományos és Kulturális Alapítványok Szövetsége, a Kultúra RT, a SUPE-REGO BT, az Új Pedagógiai Szemle és a vendéglátó Pedagógus Szakszervezet. Két szervezet – a Budapesti Pedagógus Kamara, illetve a Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetség – írásban küldte meg beszámolóját, és ajánlotta fel további együttműködését.

Köpeczi Béla bevezetőjében visszaidézte a VI. Nevelésügyi Kongresszus szervezése körüli bonyodalmakat, az akkori kormánypolitika és nyilvánosság máig is érthetetlen viszonyulását e nagy jelentőségű eseményhez. Összefoglalóan szólt azokról a megszületett pozitív állásfoglalásokról, amelyek nemcsak a ma és a holnap iskolái számára fontosak, hanem hosszabb távon is kijelölik a nevelésügyi fejlesztésének irá-

nyait. A felzárulók egyrészt beszámoltak az általuk képviselt szervezetek eddigi, a kongresszus ajánlásait „iránytűnek” tekintő tevékenységükről, másrészt – egybehangzón – megfogalmazták, hogy elengedhetetlenül szükség van a mindinkább szaporodó szakmai civil szervezetek közötti kommunikációra, olyan együttműködésre, amelynek „minimum követelményét” már teljesítették azok a szakmai civil szervezetek, amelyek a kongresszus megszervezéséért közösen dolgoztak. Szükség van egy olyan integrációs csomópontra, amely hegemon törekvések nélkül képes a gyermek- és pedagógiai érdekű szakmai szervezetek tevékenységének összehangolására, véleményük és érdekeik együttes képviselésére mind a pedagógiai közéletben, mind a döntéshozatalban. A tanácskozáson körvonalázódott igényekkel egybecsengett az alapítvány által megfogalmazott együttműködési elképzelés, amely a VI. Nevelésügyi Kongresszus ajánlásait közös, kiinduló alpnak tekintve a különböző, a nevelésügyi érdekében tenni kívánó szakmai civil szervezetek körében a szellemi integráció csomópontját teremtené meg. Működésével pótolni próbálja azt, a tradicionális demokráciában a kormány által ellátott szerepet, amely a szakmai civil szervezetek működőképességének fenntartását hivatott támogatni. Az alapítvány nyitott, mindenki csatlakozhat hozzá, aki a VI. Nevelésügyi Kongresszus ajánlásait elfogadja, és annak végrehajtása érdekében vagy azon keresztül a magyar nevelésügyi távlati fejlesztése érdekében tenni kíván.

A résztvevők tájékoztatást kaptak a VI. Nevelésügyi Kongresszusról készülő kiadványról, amelynek megjelenése 1995-ben várható.

A tanácskozás ünnepélyes aktussal zárult. A Pro Educatione gentis Hungariae Alapítvány megalapítói – *dr. Fazekas Lászlóné* iskolaigazgató és *dr. Fazekas László* ügyvéd – nevében *Feith Bence*, az alapítvány kuratóriumának tagja a VI. Nevelésügyi Kongresszus érdekében kifejtett munkája elismeréséül az alapítvány bronzplakettjét adta át *Köpeczi Bé-*

la akadémikusnak, a Magyar Pedagógiai Társaságnak és a Békés megyei Önkormányzatnak mint a kongresszus Szervezőbizottsága

tagjainak, az Új Pedagógiai Szemle Szerkesztőségének, valamint Vargáné Fónagy Erzsébetnek, a kongresszus titkárnak.

V. F. E.

Az iskola neveljen, de hogyan?

– Nevelésméleti tanácskozás Békéscsabán –

Megújuló nevelésmélet – megújuló iskolai nevelés címmel a Magyar Pedagógiai Társaság Nevelésméleti Szakosztálya 1994. november 11–12-én kétnapos tanácskozást rendezett a békéscsabai Kőrösi Csoma Sándor Főiskolán. A házigazdákon kívül részt vállalt a szervezésben a Békés megyei Önkormányzat. Az eszmecserén általános és középiskolai tanárok és főiskolai oktatók vettek részt az ország minden részéről azzal a céllal, hogy közelebb hozzák egymáshoz a napi iskolai gyakorlat és az általános pedagógiai elmélet szerteágazó problémakörét. Az előadásokon és a vitákon elsősorban az iskolai nevelés megújításának igénye fogalmazódott meg. S bár egyébként is rendkívül hasznos az e tudományterületet képviselő elméleti kutatók és gyakorlati szakemberek rendszeres találkozója, tapasztalatcsereje, a mostanit különösen időszerűvé tette az a tény, hogy az oktatási intézmények nevelési rendszerében az egységes, központi irányítást az önállóság, az új értékek keresése váltja fel. A Békéscsabán lezajlott párbeszéd, az itt megfogalmazott nevelési célok elősegíthetik ezt a törekvést.

A tanácskozás első napján *Mihály Ottó*, az Országos Közoktatási Intézet Iskolafejlesztési Központjának igazgatója szövegezte a tartalmi szabályozás lehetőségéről, szerepéről. Jelezte, hogy az egyik lényegi szabályozó tényezőnek, a Nemzeti alaptantervnek a kidolgozása a végéhez közeledik. A tervek szerint 1995 januárjában minden iskola és pedagógiai szakmai szervezet részére megküldik a NAT egy példányát.

„A nevelésmélet a padlóra került” – így összegezte a jelen helyzetet *Gáspár László* professzor, a Kőrösi Csoma Sándor Főiskola főigazgató-helyettese. Ezt tartós állapotnak kell tekinteni, az a konszolidált társadalom, amely ideális közeg lenne a tudományterület számára, még hosszú évekig várat magára. A jelen körülmények között kell újragondolni a nevelésméleti kérdéseket.

A szakmai tanácskozás második napján felsőoktatási szakemberek – *Hunyady Györgyné*, a Budapesti Tanítóképző Főiskola tanszékvezető főiskolai tanára, *Micheller Magdolna*, a Kőrösi Csoma Sándor Főiskola tudományos és továbbképzési referense, *Abonyiné Gábori Mária*, a Janus Pannonius Egyetem tanára, *Loránd Ferenc*, a Miskolci Egyetem docense – a tanítóképzés- és -továbbképzés, valamint az egyetemi nevelésmélet-oktatás helyzetét elemezték.

A kétnapos párbeszédben, élénk vitákban is erőteljesen fogalmazódtak meg az általános és középiskolák időszerű nevelési problémái, különösen az értékek és célok nagymértékű elbizonytalanodása.

A tanácskozás zárszavában *Zrinszky László*, a Nevelésméleti Szakosztály elnöke, az ELTE BTK Neveléstudományi Tanszékének egyetemi tanára e bizonytalanság forrásait elemezte, különbséget téve az általános és az iskolarendszer működésében rejlő sajátos okok között.

Vargáné Fónagy Erzsébet
a Nevelésméleti Szakosztály titkára

A Nemzetiségi Nevelési Szakosztály munkaterve az 1995. évrre

Munkatervünket, a megoldandó feladatokat a VI. Neveléstudományi Kongresszuson elfogadott, valamint a Nemzetiségi Nevelési Szakosztály által kidolgozott ajánlások határozzák meg. Tennivalóink, feladataink:

a) A hazai nemzeti kisebbségi iskolahálózat és -rendszer kiépítése és megszilárdítása, amely biztosíthatja az adott nemzeti kisebbség anyanyelvének, hagyományainak és sajátos kultúrájának ápolását, megőrzését. Azonosság-tudatának, anyanyelvismeretének szintje alapján, és annak megfelelően, hogy mennyire eltöltötték ennek fejlesztésére, szabadon választhat szülő, gyermek, pedagógus az ismert iskolatípusok közül. Ez a rendszer alkalmazandó az óvodától a középiskoláig mint az asszimilációs folyamat lassításának, megálljtásának eszköze. (A probléma így is felvetődik: a nemzetiségi anyanyelv mint az oktatás nyelve.)

b) Végre meg kell oldani a nemzetiségi pedagógusképzés régóta időszerű problémáit. Legsúlyosabb hibája az eddigi képzésnek a széttagoltság, a zártság. Tenni kell a központibb, integráltabb, nyitottabb képzés megvalósításáért. Először lépésként az óvónők és a tanítók képzését kellene közelíteni egymáshoz, illetve egyesíteni. A tanárképzéssel kapcsolatos feladatokat majd önálló, teljes oktatói karral rendelkező pedagógusképző intézetek tudják megoldani.

c) Az oktatási alapküldetvények ki-munkálása szintén sürög, halaszthatatlan feladat. A közoktatási kormányzat háttérintézményei, szolgáltató irodái dolgoznak rajta. A nemzetiségi tanterveknek, óraterveknek összhangban kell lenniük a NAT-tal, ám sajátosan nemzetiségi vonásokkal, jelleggel. Kimunkálásukban részt kellene venniük a legjobb gyakorlati szakembereknek.

d) Fontos tennivalóink vannak és lesznek a nemzetiségi tankönyvek korrekciója, illetve megírása területén is. Ez a munka szoros együttműködést kívánja a Nemzeti Tankönyvkiadó, a pedagógiai intézetek és az MKM között. Ideális lenne, ha a tanuló (és a tanár) többféle tankönyv közül válogathatna.

Ülések, megbeszélések

A Nemzetiségi Nevelési Szakosztály a következő üléseket kívánja megszervezni:

- Negyedévenként egy-egy munkajellegű vezetőségi ülés, amelyekre meghívja az illetékes szakreferenseket is. Tőlük teljes információt, illetve a gyakorlatból származó tapasztalatok ismertetését várja a vezetőség.

- Az év folyamán egy, legfeljebb két teljes ülést tervezünk.

- Létrehozzuk az intézménytípusokhoz igazodó munkabizottságokat

*Drahoš Ágoston
tiszteltetbéli elnök*

Pedagógusok továbbképzése a Vajdaságban

A Vajdaságban január második hetében volt a téli iskolaszünet, ekkor nyílt lehetőség arra, hogy a magyar pedagógusok szakmai továbbképzésen vegyenek részt. A Vajdasági Magyar Pedagógus Szövetség és az Újvidéki Petőfi Sándor Művelődési Egyesület szervezésében január 12-én Szabadkán, 13-án pedig Újvidéken tartottak szakmai összejövetelt.

Szabadkán mintegy 150, Újvidéken kb. 100 tanító, magyar-, matematika-, fizika- és biológiatanár vett részt. Előadást tartott dr. Pósa Lajos (Bp., ELTE), dr. Mihes Mihály (Újvidéki egyetem), Balog Erika szabadkai genetikus és Páldi János.

A továbbképzés költségeit a vajdasági magyar kereskedők és iparosok adták össze, illetve a költségekhez hozzájárult a Magyar Pedagógiai Társaság Határainkon Túli Magyar Pedagógusok Tagozata is, ugyanis a tiszaföldvári székhelyű Hét Törzs Alapítvány anyagi támogatása lehetővé teszi, hogy az MPT-nek ez a tagozata pedagógiai tárgyú előadásokkal segítsen a határainkon túl élő magyar pedagógusok továbbképzését.

Szabadkán ekkor mutatták be a tanároknak a most léteztült módszertani központot is, ahonnan szakkönyveket és különféle videokazettákat lehet kölcsönözni.

Páldi János

Hírek röviden

Nemes Ferenc zalaegerszegi igazgató, az MPT választmányi tagja nyerte el a közönségzavazatok alapján a legsikeresebb előadónak adományozott díjat az általános művelődési központok novemberi tanácskozásán, a Bajai feszt.ön.

A Zala megyei Pedagógiai Intézet hírlevele közreadta őszi választmányi ülésünk emlékeztetőjét.

A Győr-Sopron-Moson megyei Pedagógiai Intézet *Hogyan?* Tovább! című tájékoztatójából megtudtuk, hogy az MPT megyei tagozata pedagógusok számára hirdett kutatómunkával, gyakorlati tevékenység bemutatásával összefüggő pályázatot. A tájékoztató folyamatosan közli a társasági élet megyei eseményeiről szóló híreket, legutóbbi számában az Önkormányzat-iskola-család című soproni tanácskozás hozzászólásait mutatja be.

A Makarenko Munkabizottság tagjai részt vettek a Kemény Gábor Iskolaszövetség baranyai konferenciáján, melyen a 25 éves szentlőrinci iskolát, ezt a kísérleti pedagógiai műhelyt köszöntötték.

A Kisgyermeknevelési Szakosztály november 24-i ülésén a 2-4 éves korosztály ellátásával foglalkozó kérdések álltak a középpontban.

Szakosztályi elnökének, *D. Tóth Lászlónak*, a gyermekvédő pedagógusnak 35 éves szerzői munkásságát köszöntötte Debrecenben több társadalmi szervezet összefogásában a Gyermek- és Ifjúságvédelmi Szakosztály október 31-én. Az MPT elnöke egyik védőnője volt a rendezvénynek.

Az Általános Iskolai és Gimnáziumi Szakosztály 1994. november végén a Magyar Tehetség-gondozó Társaság jubileumi rendezvényéhez, intézménylátogatási programjához kapcsolódva szervezte meg novemberi ülését a budapesti Szent István Gimnáziumban. A megbeszélés középpontjában a színesedő iskolarendszer problematikája, illetve a NAT állt.

A Győr-Moson-Sopron megyei Tagozat novemberi ülésén kiosztották az „Egykori iskolám” című pályázat díjait, ezt követően a két világháború közti nevelésügy kérdéseiről vezetett vitát *Dr. Németh Mária* és *Dr. Zátonyi Sándor*. Az ülés helyszíne a soproni Erdészeti és Faipari Egyetem volt.

A Nemzetiségi Nevelési Szakosztály decemberben a *Szlovák Iskola és Kollégiumban* az alternatív pedagógiákkal ismerkedett. Ezt követően elfogadta munkaprogramját.

A Csongrád megyei Tagozat regionális összefogással szervezett ankétot a közoktatás időszerről kérdéseiről. Meghívott előadó *Báthory Zoltán* helyettes államtitkár volt.

A Bács-Kiskun megyei Tagozat nagy érdeklődés mellett rendezett „Tankönyves napot”. A programnak alkalmas helyszíne volt a regionális ellátó feladatokat vállaló bajai Tankönyvtár, mely a helyi ÁMK-ban működik.

Setényi János szakosztályi titkár tájékoztat, hogy a Felsőoktatási Szakosztály újjáéledésének jelképeként is tekinthető ülést tartott. Előadók voltak *Matusek István*, az Állami Számvevőszék tanácsosa, aki „A magyar egyetemi felsőoktatás ellenőrzéséről” készült ÁSZ-jelentés elkészültének háttéréről, annak elvi motívációjáról számolt be. *Béres István*, az OI munkatársa a jelentés folyamatelmzését tette közzé. Élénk párbeszéd alakult ki a megjelenetek között. Decemberi témáik a Felsőoktatási Törvény módosítása és a tanárképzés reformja. Előadók: *dr. Faragó Magdolna* és *dr. Debreczeni Péter*.

A Fényes Szellők Baráti Kör, a földesi Karácsony Sándor Művelődési Társaság és a péceli Csökmei Kör *Karácsony Sándor* tiszteletére szervezte azt az emléknapot, melyre a nagy pedagógus-filozófus születésének 104. évfordulóján került sor. A *Kerepesi temetőben* zsoltáréneklés mellett koszorúztak a tisztelők, a Tavaszmező utcai egykori Zrínyi Gimnázium falán emléktáblát avattak, majd emlékülésen méltatták Karácsony munkásságát. A szónokok közül *Vitányi Iván*, *Fábián Gyula* és *Heltai Miklós* szavai voltak különösen emlékezetesek.

A programon a Magyar Pedagógiai Társaság is főtitkári szinten képviseltette magát.

Negyven érdeklődő pedagógus, köztük igen sok óvónő volt kíváncsi január 13-án Salgótarjánban a Nógrád megyei Tagozat beszámoló, egyúttal toborzó összejövetelére. *Romhány Flórián*né elnök tájékoztatójából kitűnt, hogy a „jó szóra éhes” nógrádi pedagógusok számára más szakmai szervezetekkel karöltve szerveznek összejöveteleket. Felvetődött intézménytípusok szerinti munkacsoportok létrehozása. A tagozat felkészül a NAT vitájára. Terveik közt szerepel *Ádám György* meghívása előadóként egy következő összejövetelre.

Január 26-án a Kisgyermeknevelési Szakosztály az óvodapedagógus-képzésről tartott ülést.

Az MPT is társult ahhoz a konferenciához, melyet Csillebércen szervezett az Iskolai Esélyegyenlőségért Egyesület a 12 évfolyamos iskoláról mint oktatáspolitikai-pedagógiai alternatíváról.

A Magyar Pedagógiai Társaság Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Tagozata Szikszón, a Szepesi Csombor Márton Gimnázium fennállásának 30. évfordulója alkalmából nemzetközi pedagógiai konferenciát tartott 1994. november 24–25-én. A tanácskozáson Dánia, Olaszország, Románia, Szlovákia, az USA és Magyarország képviselői tanácskoztak az oktatási rendszerről, a vizsgakövetelményekről, az iskolák nemzetközi kapcsolatainak lehetőségeiről.

A konferenciát a rendezvény fővédnöke, *dr. Csomai Zoltán*, az Észak-magyarországi Gyáripárosok Szövetségének elnöke nyitotta meg. A rendezvényen a megyei tagozat elnöke, *dr. Földy Ferenc*, alelnöke, *Kristóf Lajosné*, titkára, *Takács Márta*, valamint *dr. Lénárt Béla*, a Megyei Pedagógiai Intézet munkatársa tartott előadást neves külföldi előadók mellett.

A konferencia résztvevői a gimnázium névadója születésének 400. évfordulója alkalmából jubileumi ünnepségen vettek részt, és azt követően a megye nevezetességeivel ismerkedtek.

Az ügyvezető elnökség döntése szerint az egész dél-dunántúli régióra kiterjedő programajánlattal a Somogy megyei Tagozat nyerte el a

májusi kerekasztal-rendezvény szervezési jogát. Zala és Szolnok versengett még.

A Pro Scholis Urbis Alapítvány 100 000 Ft támogatásban részesítette az MPT-t – fővárosi rendezvényei és fővárosi illetőségű rendezvénylátogatói segítése céljából.

Új szakosztály: Felsőoktatási Kollégiumi Nevelési Szakosztály alakult december 12-án 18 fővel. Elnökévé *Farkas Istvánt* (Budapest) választották.

Korczak est a Lengyel Intézetben. Sok érdeklődő fogadta el a Korczak Munkabizottság meghívását a Lengyel Intézetbe december 13-án. A kiadók bemutatták az iskolai élet, nevelő-növendék viszony demokratizálásában fontosnak tartott kötetüket, „Az alkotmányos pedagógus: Janusz Korczak” című kiadványt. Ezt követően *W. Theiss*, a varsói egyetem szociálpedagógia professzora tartott érdekesítő előadást *Janusz Korczak* társadalmi fogadtatása címmel. A „martirológiai”, a „teológiai” és az „ideológiai” indíttatású lengyelországi Korczak-portrékat vázolta fel, a lengyel történelem különböző etapjaiban megmutatkozó értelmezési különbözőségeket – kétséget nem hagyva a varsói „Öreg Doktor” hagyatékának korszakos jelentőségéről.

Ezt követően a magyar delegáció tagjai számoltak be az októberi jeruzsálemi V. Nemzetközi Korczak Konferenciáról. Itt is különböző „portrék” villantak fel. A lengyel Korczakmozgalom az örökség hitelessége és elvessége fölött örökdió (*Lewin* professzor tervezi a varsói Korczakianumot), német kollégáink a kritikai kiadást szerkesztik sajtó alá. Izraelben a holocaust feldolgozásának eszköze a korczaki életút. Az izraeli pedagógiának nagy feladata tisztázni: mit, mennyit, miképp kell az unokáknak, dédunokáknak tudniuk a vészkorzokról. Drámái erővel nyilatkoztak meg az egykori szocialista tábor, elsősorban a volt Szovjetunió országainak korczakistái. Itt valóságos polgárjogi, karitatív mozgalmak szerveződnek a korczaki zászló alatt: Csernobil gyermekáldozatainak önfeláldozó szolgálata, a pétervári fasiszta mozgalmak elleni immunitás kialakítása az ifúságban, a nemzeti, állampolgári vallási identitászavarok kezelése mind eleven erő Korczak, nem csupán mint morális példa, hanem mint szakértelem, mondhatni technológia is.

A Magyar Korczak Munkabizottság, miközben új tagokra számít, eleget kíván tenni mind a nyugati, mind a keleti Korczak-mozgalmak kapcsolatkeresési kéréseinek. Ezenközben idehaza két programot tervez. *Köte Sándor* vállalt előadást Korczak kora és a magyarországi reformpedagógiák összehasonlítása témakörben. *Gyóni Lajosné* újabb Korczak-mű, „A gyermek joga a tiszteletré” honosítását készíti elő.

Új szakosztály alakult a gyermek- és ifjúsági mozgalmak pedagógiájáért. *Laurenszky Ernő*, a MAGYIT soros elnöke megszervezte a Gyermek- és Ifjúsági Mozgalmak Pedagógiája szakosztályt. Az alakuló ülés résztvevői kifejezték annak fontosságát, hogy a gyermek- és ifjúsági mozgalmak pedagógiája közös, mozgalmak és mozgalmi ideológiák feletti szakmaiság, ezért igen aktuális egy ilyen műhely életre hívása. Az alakuló ülésen szó esett az értelmiségiképzés rendszerébe való bekapcsolódásról, információgyűjtő és -kutató tevékenységről, nemkülönben a mozgalmörténeti kutatások fontosságáról. A szakosztály elnöké *Laurenszky Ernő* cserkészvezetőt, középiskolai tanárt választotta, titkárrá *Tóth Katalin* szigetszentmiklósi tanárnőt. A választmányba *Rikher Józsefet*, az Úttörő Flotta egykori vezetőjét delegálta. A Gyermek- és Ifjúsági Mozgalmak Szakosztálya nyitott műhely, várja az érdeklődőket, ajánlja szakmai értékeit valamennyi szervezet figyelmébe. Akkreditálta magát a Gyermek- és Ifjúsági Érdekegyeztető Tanácsba a támogatói oldalon. Kinyilvánította, hogy részt kíván venni a pécsi Csökmei Kör nyári „Hivatás és ifjúság” elnevezésű konferenciáján.

November végén tartotta közgyűlését a Hajdú-Bihar megyei és Debreceni Közlekedéspedagógiai Egyesület, immár az MPT szakosztályként (is). *Ungvári János* elnök elismeréssel fogadott beszámolójában a 110 tagból álló egyesület gazdag tevékenysége tünt előkiadványok, pályázatok, szekciókban folytatott munka, szolid gazdálkodás. Az 1994/95. tanévre elfogadott feladattervben e hagyományos „sikerágazatok” folyamatosága követhető.

Több pályázatot hirdetnek óvodásoknak, iskolásoknak, szülőknek, társasági tagoknak, szakmai napok szerepelnek a tervben. 1995. március 27. és április 2. közt nemzetközi közlekedésbiztonsági hétre kerül sor. A szakosztály keresi a kapcsolatot a feladatokban érintett más társasági szervezetekkel. Postacíme: 4024 Debrecen, Piac u. 48.

Mikulás-napi teát rendezett az Új Pedagógiai Szemle Szerkesztősége. Vendégül látta a Pedagógiai Információs Szakosztály tagjait és szimpatizánsait, a pedagógiai sajtó szakíroit. A Rádió Gordiusz Műhelye, a Köznevelés főszerkesztője fogadta el a meghívást. Sikeres együttműködési megállapodások születtek a Szemle és a rádiósok között. *Szunyogh Szabolcs* közös fellépést szorgalmazott a pedagógiai sajtó támogatásának rendezettebbé válása érdekében.

A szervezők és a vendégek egy döntöttek, hogy e barátságos, kötetlen együttléti formát folytatni kell. Tavasszal újra kinyílnak a szerkesztőségi szobák a Luther utcában.

A Köznevelés tudósítást közölt a Neveléstudományi Szakosztály üléséről valamint a Lengyel Kulturális Intézettel együtt szervezett Janusz Korczak emléküléséről, illetve a tanárképzéssel foglalkozó kerekasztal-megbeszélésről. A Korczak Munkabizottság rendezvényéről a *Népszabadság*, a *Köz-Politika* és a *Beszélő* is hírt adott.

Az MPT ügyvezető elnöksége március 3-ra összehívta választmányának ülését. Napirenden a NAT követelményrendszer-tervezete, a közoktatás *tartalmi szabályozása*. Az MPT kezdeményezésére február 6-án 15 *művészetpedagógiai* szakmai szervezet tárgyalta a kérdést és fogadott el közös állásfoglalást. Társaságunk csatlakozott a Pro Educatione gentis Hungariae alapítvány kezdeményezte februári csepeli vitához is. Az elnökség a közoktatásfejlesztési stratégiáról önálló ülést is tervez.

A március 3-i választmányi ülés előkészítésé-
ként az alábbi szakosztályok és tagozatok vál-
laltak külön, régiójukban és szakterületükön
koordinatív módon szervezett NAT-vitát: Bács-
Kiskun, Jász-Nagykun-Szolnok, Nógrád, Szabolcs-
Zatmár-Bereg, Somogy, Borsod-Abaúj-
Zemplén, Nógrád megyei Tagozat, Kisgyer-
meknevelési, Didaktikai, Neveléstudományi, Ne-
veléstudományi, Általános Iskolai és Gimnáziumi
Szakosztály. A Vizuális Nevelési Szakosztály
csatlakozott ahhoz a vitához, melyet az MPT
kezdeményezett a művészeti neveléssel össze-
függő civil szakmai szervezetek körében.

Ádám György akadémikus előadást tartott a pécsi „Műveltségkép az ezredfordulón” című konferencia Szentágothai-emlékülésén. Ez alkalommal a nemrég elhunyt professzor közművelődési munkásságát méltatta.

Hegedüs András emlékének adózott a Csongrád megyei Tagozat. A gyermekvédők Góti Ferencet köszöntik születése napján, ezen köszöntéshez az ügyvezető elnökség is nagy tisztelettel csatlakozik.

A Karácsony Sándor Művelődési Társaság együttműködési megállapodás aláírását javasolta a Magyar Pedagógiai Társaságnak névadója, a nagy hatású (méltatlanul mellőzött, napjainkban reménytelen felértékelődő) pedagógus-filozófus szellemi hagyatékának ápolása érdekében.

Folynak a debreceni „kerekasztal-konferencia” előkészületei. A téma: Az iskolai értékvilág és a mikrotársadalom értékrendje közötti feszültség. Az időpontról és a helyszínről meghívón értesítik az érdeklődőket.

**Alábbi tagjaink címe megváltozott, a nyilvántartásunkból hiányzik.
Kérjük jelentkezésüket.**

Csirik János (Budapest), Gerencsér Gábor (Budapest), Dr. Harangozó László (Nyíregyháza), Hargitai Ilona (Nyíregyháza), Hartai Sándor (Budapest), Horváth Béláné (Kapuvár),

Kakóné Kovács Katalin (Szolnok), Késmárky Mária (Baja), Dr. Kóti János (Budapest), Dr. Kovács Béla (Budapest), Dr. Laky Zoltán (Budapest), Madácsi Mária (Nyíregyháza), Mócz Tiborné (Ajka), Molnár László (Szolnok), Oláh Jánosné (Dunajváros), Ónodi Gáborné (Pécs), Parádi Olga (Kiskunfélegyháza), Puskás Lajosné (Nyíregyháza), Puskás Lajos (Nyíregyháza), Dr. Rozgonyi Tiborné (Nyíregyháza), Simkó Antalné (Kaposvár), Sulyok László (Szombathely), Széplaki Sándorné (Nyíregyháza), Sziládi István (Cegléd), Vanczák József (Nyíregyháza), Vojtilla Attiláné (Miskolc)

Tagdíjfizetés

Több mint félszáz társasági tagnak köszönjük, hogy az 1995. évi tagdíjfizetés során „felülfizettek”. Őt tagtársunk 1000-1000 Ft-tal támogatja a Magyar Pedagógiai Társaságot.

1994-ben elhunyt társasági tagjaink

Fodor Viktória (Bp.), Házi Istvánné (Sarkad), Dr. Horváth László (Kőszeg), Dr. Laky Zoltán (Tata), Singer Lászlóné (Szeged), Török Lehet (Kaposvár), Vabrik László (Bp.)

Az 1995. január 30-ig beérkezett információk alapján összeállította a Magyar Pedagógiai Társaság Irodája.

CONTENTS

Documents

Gáspár Miklós Tamás: Teaching and Authority (Page 3)

Wiewpoints

Undertaking the Inequality is Necessary – A Conversation with Psychiatrist
Iván Lust (*Mária Both*) (Page 10)

The Order Must Be Formed from the Cooperation of People – A Conversation
with András Bozöki (*László Csorba F.*) (Page 24)

It Can Be Achieved but It Is Not Necessary – László Csorba F. is Talking to
High-Schoolers on the Authority (Page 34)

Horizont

Péter Büki: The Folk-Tale and the Mental Health (Page 48)

Ákos Dömötör: Comenius' Two Parables on the Wolf Children (Page 59)

*Mátyás Domschitz: Seven Powers for the Success – A Heuristic Model for
Educational Systemazing Skills of the Success (Page 65)*

From Our Past

---

*Emil Stupeckzy: Those of Fifty Years' Standing in Buda, in the Teacher
Training College (Page 75)*

Studio

---

*Gyula Nagy: Intensive School-Development – An Own Program of Training in
a Special School (Page 80)*

*Andrea Mrs Jankovich Tóth–Gábor Pöcze: The Field-Teacher: the Pedagogue
and Master of the Practice (Page 90)*

Critics–Observer

A-Z. English (Zoltán Benedek Gráf) (Page 106)

*View Of Life and Global Testament. On the Survival by Rogers and Froom
(Gábor Pöcze) (Page 108)*

INHALT

Gáspár Miklós Tamás: Unterricht und Autorität (S. 3.)

Ansichten

Die Ungleichheit ist zu übernehmen – Gespräch mit dem Psychiater Iván Lust (*Mária Botfi*) (S. 10.)

Die Ordnung muss durch die Zusammenarbeit der Menschen geschaffen werden – Gespräch mit András Bozóky (*J. László Csorba*) (S. 24.)

Sie ist zu erkämpfen, aber sie ist nicht notwendig – *F. László Csorba* führt ein Gespräch mit Mittelschülern über die Autorität (S. 34.)

Blickfeld

Péter Büki: Das Volksmärchen und die Mentalhygiene (S. 48.)

Ákos Dömötör: Zwei Beispiele von Comenius über die Wolfsbruten (S. 59.)

Mátyás Domschitz: Sieben Kräfte zum Erfolg – ein heuristisches Modell zur erzieherischen Systematisierung von den Fertigkeiten des Erfolgs (S. 65.)

Aus unserer Vergangenheit

Emil Stupecký: Golddiplomträger im Lehrerbildungsanstalt in Buda (S. 75.)

Werkstatt

Gyula Nagy: Intensive Schulentwicklung – ein eigenes Bildungsprogramm in einer speziellen Schule (S. 80.)

Andrea Jankovich-Tóth-Gábor Pócze: Der Field-Instructor: Lehrer und Meister der Praxis (S. 90.)

Kritik-Beobachter

A-Z Englisch (*Zoltán Benedek Gráf*) (S. 106.)

Lebensanschauung und globales Testament: Rogers und Fromm über das Überleben (*Gábor Pócze*) (S. 108.)

Kedves Kollégák!

Örömmel értesítjük Önöket, hogy ez év februárjában *Utak és módok* címmel olyan pedagógiai kézikönyv jelenik meg, amely módot ad a konstruktív konfliktuskezelés elméletének, módszertanának tanulására és tanítására.

– Mit tehetnek a pedagógusok a gyerekek körében, az iskolában is terjedő agresszivitás ellen?

– Hogyan érhetik el, hogy az óhatatlanul bekövetkező problémák, konfliktusok ne nyomasztó teherként, hanem hasznosítható lehetőségként jelenjenek meg iskolai munkájukban?

– Miként lehet olyan megoldásokat találni, amelyek minden a konfliktusban érintett személy (tanár, diák, szülő stb.) számára lehetővé teszik, hogy ne vesztesként kerüljön ki az adott helyzetből?

– Hogyan érdemes beavatkozni a pedagógiai tevékenység során jelentkező érdek-, kapcsolati, érték-, illetve strukturális konfliktusokba?

Ehhez hasonló kérdésekre is segít választ adni a kötet, amely egy – a pedagógusok, pedagógusjelöltek, diákok körében megvalósítható – konkrét program részletes tematikáját és ajánlott módszereit tartalmazza.

A kézikönyv szerzője *Szekszárdi Júlia*, kiadó az Iskolafejlesztési Alapítvány és az ENCORE Magyar Konfliktuspedagógiai Alapítvány.

A 184 oldal terjedelmű kötet ára (áfával) 336 Ft.

Megrendelhető az alábbi címen:

Fülep Sándorné, OKI, 1051 Budapest, Dorottya u. 8.

Telefon/Fax: 118-6531, 118-6584

Erdősné Márta Mária, Jász-Nagykun-Szolnok megyei Pedagógiai Intézet, 5000 Szolnok, Magyar u. 4. Telefon/Fax: (56) 422-363

